

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Răspunsul Muntenegrenilor.

Sibiu, 26 Martie n.

Pe astăzi ori pe mâine să așteaptă la Viena răspunsul guvernului din Cetinje, la nota nouă, foarte energică, a ministrului de externe al monarhiei noastre, în care se cer în modul cel mai categoric lămuriri și promisiuni cu privire la repararea greșelilor săvârșite în timpul din urmă din partea Muntenegrenilor.

Cum va suna acest răspuns, nu se poate ști înainte; se crede însă, că el de astădată va fi mulțumitor pentru cei dela Viena, pentru că în cele din urmă va înțelege și guvernul din Cetinje, și Regele Nichita al Muntenegrului, că șoarecele nu se poate pune la luptă, nici cu pisica, cu atât mai puțin cu leul. Iar raporturile de putere dintre monarhia noastră și Muntenegru, sunt cam aceleași, ca între șoarece și leu.

În cele trei cazuri concrete, amintite și în numărul trecut, pretențiunile monarhiei austro-ungare sunt următoarele:

Cu privire la *Scutari*, orașul bombardat din partea trupelor muntenegrene și sârbești, ministrul nostru de externe cere, ca pe seama populației aflătoare în oraș să se permită ieșirea liberă din oraș, spre a se putea adăposti altundeva, și încetarea imediată a bombardării orașului. Monarhia noastră nu poate decât să permită, ca orașul acesta să cadă în mâna Muntenegrenilor, pentru că interesele ei cer se rămână al Albaniei independente.

În chestia cu vasul „*Scodra*” monarhia noastră cere cercetarea cea mai severă și pedepsirea aspră a celor vinovați, totodată însă și luarea de măsuri, ca astfel de cazuri să nu se mai întâmple.

În fine, în chestia asasinării călugărului franciscan *Palici*, ministrul de externe al monarhiei noastre cere, ca pentru stabilirea adevărului, Ar-

hiepiscopul romano-catolic din Prizrend, împreună cu consulul austro-ungar de acolo, se meargă la fața locului și se constată, pe calea cercetării, cum s'au întâmplat lucrurile și cine poartă vina pentru omorul săvârșit asupra preotului catolic *Palici*, pedepși fiind apoi în mod exemplar cei vinovați.

Mai cere apoi monarhia noastră, ca protectoară a populației catolice din Albania, ca proslitismul se încete în ținuturile ocupate de Sârbi și Muntenegreni, iar trecerile la ortodoxism, făcute cu forța, prin amenințări, să fie declarate de nelegale și neexistente.

Acestea sunt cererile monarhiei noastre față de micul stat balcanic Muntenegru, și organul oficios al ministerului de externe dela Viena, ziarul „*Fremdenblatt*”, ne asigură, că de astădată își va ști impune monarhia noastră voința sa și va ști câștiga în mod necondiționat valoarea punctului ei de vedere.

Eîmbucurător faptul, că străinătatea încă s'a pus acum pe punctul de vedere al monarhiei noastre și condamnă atitudinea provocatoare și îngâmfată a Muntenegrenilor, cărora li se dă sfatul din toate părțile, să se modereze, să nu provoace conflicte, căci pot ea o pătașcă reu. Monarhia austro-ungară nu are numai diplomație, care știe să-i apere interesele, ci are și armată puternică, cu care Muntenegrul nu va putea lua lupta!

Se sperăm, că Muntenegrenii vor înțelege situația și se vor pleca! Ceeace e cu atât mai mult de așteptat, cu cât chiar și unele din ziarele rusești, de regulă foarte încântate de isprăvile statelor aliate balcanice, au început să sfătuiască pe protejații lor să se mai astâmpere și să-și mai calmeze pofta de cucerire, în deosebi avertisând pe Sârbi și pe Muntenegreni, să nu se espună la nouă primejdii, pentru că au să rămână izolați. La sprijinul

Rusiei nu pot să mai conteze, fiindcă Rusia se află în perfectă înțelegere cu monarhia noastră privitor la regularea granițelor Albaniei.

Un succes al diplomației române.

Din București primim știrea, că pe la finea săptămânii trecute diplomația României a avut de înregistrat un frumos și însemnat succes. Regatul român a fost adică admis să iee parte, prin delegatul său oficios, la desbaterile conferenței ambasadurilor marilor puteri europene, cari discută și hotărăsc în Londra asupra viitoarei situațiuni din peninsula balcanică.

Despre acest fapt, de altcum cam întârziat, pentru că să putea face din capul locului, a fost în cunoștință domnul *Titu Maiorescu*, ministrul-president al României și totodată ministru de externe, de către *Sir Grey*, ministrul de externe al Angliei și presidentul conferenței dela Londra, pe cale telegrafică, comunicându-i-se, că prima ședință la care va putea participa și reprezentantul României, care, cum se știe, e domnul *Mișu*, a fost fixată pentru ieri, Marți, 25 Martie n. În ședința aceasta era adică să se pună în discuție stabilirea graniței viitoarei Albaniei, ca stat independent și autonom.

De sine înțeles, că chestia interesează foarte de aproape pe cei din România, fiindcă din viitorul nou stat din peninsula balcanică vor face parte și numeroși Români macedoneni, a căror soarte din viitor nu poate să fie irelevantă pentru România. Domnul *Mișu*, ca reprezentant al României în conferența dela Londra, va avea deci se susțină în conferența punctul de vedere al României în privința apărării intereselor și drepturilor naționale și religioase ale Arămanilor.

Domnul *Titu Maiorescu*, prim-ministrul României, a adus imediat la cunoștința consiliului de ministri această îmbucurătoare știre, primită dela Londra, care dovedește, că e recunoscut din partea puterilor mari europene rolul însemnat, pe care-l are România în Balcani, întru restabilirea echilibrului politic, și că e mare atențiunea de care se bucură statul român din partea puterilor mari europene, pentru atitudinea sa înțeleaptă și corectă, în războiul din Balcani.

Să sperăm toți, că cuvântul reprezentantului României va afla ascultare în conferența dela Londra, și va avea o influență puternică asupra hotărârilor ce se vor lua din partea ei, astfel, ca Românii din Macedonia să nu poată regreta nici odată, că au eșit de sub domnia turcească, care le-a fost recunoscut legea și naționalitatea, precum și îndreptățirea de a și le conserva și desvolta, ci în viitor se fie puși în poziția de a beneficia de o situație și mai favorabilă, avându-și asigurată în toată privința autonomia lor națională și bisericească.

Să sperăm însă mai departe, că nu acesta are se fie singurul succes al diplomației române, în frământările ei grele de astăzi, ci că pe lângă acest succes de netăgăduit, va urma și altul, al doilea, mai mare și mai însemnat: acceptarea punctului de vedere al României din partea conferenței reprezentanților puterilor mari din Petersburg, în diferendul româno-bulgar, — ceeace ar ridica foarte mult vaza și prestigiul României în fața lumii întregi. În diferendul româno-bulgar nu s'a făcut de altcum nimica până acum. Ambasadorii schimbă mereu păreri între olaltă, pentru a afla bazele generale ale unui compromis acceptabil din ambele părți.

FOIȘOARĂ.

Literatură pentru tinerime.

(Urmare).

3. *Iosafat* (traducere după *Chr. v. Schmid*). Motivul acestei lucrări l-a luat autorul din vechea scriere a sf. Ioan Damaschenul „Viața cuvioșilor părinți Varlaam și Iosafat”.

Această scriere a sf. Ioan Damaschenul a fost tradusă în românește la anul 1648 de logofătul Udriste Năsturel. Acțiunea se petrece prin secolul al 4-lea al erei creștine în India, unde prima sămânță a creștinismului a fost sămănată de către apostolul Toma.

Cuprinsul e următorul: Avenir, împăratul Indiei, voeste să-i dea unicului său fiu o creștere cât mai aleasă. La sfatul înțelepților săi, regele dispune ca prințul să fie izolat de restul lumii și să fie crescut într-un castel departe de reședința sa. Ii dăte prințului ca învățători numai bărbați sănătoși, frumoși și fără defecte, și le porunce ca să nu-i vorbească nimic despre mizeria omenească, despre slăbiciunile oamenilor și despre moarte; căci el deși se simțea fericit, totuși își zicea adeseori: Ce sunt toate acestea pe cari eu le am? Nimic nu durează pe pământ, nimic nu rămâne după moarte, de aceea: Voesc a cruța pe fiul meu cel puțin în floarea vieții, de

această mahnire care mă apasă și care-mi risipește bucuriile. Prințul era vesel și fericit. În neștiința lui credea că totul rămâne pe pământ așa cum se află; el se credea nemuritor. Intențiunea regelui, de a cruța pe prinț de vederea mizeriei omenești și de a-l lăsa să trăiască într-o amăgire plăcută, în curând a fost zădărnicită. Vederea neașteptată a unui bătrân garbovit — care părea mai mult o umbră de om, precum și știrea pe care el i-a dat-o despre moarte, despre mormânt și putrezire, l-au turburat și intristat pe tânărul prinț peste măsură. De acum înainte prințul nu mai putea fi ținut în castel. El făcea preamburări prin pădurile din apropiere, se ducea din când în când la vânătoare, nu atât spre a vâna, cât mai mult spre a se convinge despre neputința firei omenești, și a cunoaște mai de aproape pe oamenii pe cari odată avea să domnească. În aceste călătorii a văzut el toată mizeria și toate nenorocirile, la cari este expusă ființa omenească; a văzut orbi, surzi, ologi și tot felul de boale molipsitoare. Acestea deșteptară în el compătimirea față de oameni. Dar în aceste călătorii prințul a putut observa mai de aproape și răutatea și apucăturile oamenilor. El a observat că copiii de cele mai multe ori sunt nerecunoscători față de părinții lor, că bețiile, crimele etc. sunt lucruri obicnuite. La învățătorii săi observa numai lingșire, prefăcătorie și alte defecte; ba ce e mai mult el descoperi hoții chiar la intendentul castelului. Toate

aceste defecte îi produc aversiune și neîncredere față de oameni. Din cauza acestor prințul Iosafat își perdu toată vioiciunea, și sufletul lui fu cuprins de o mare tristețe.

Tânărul prinț considera aceste mizerii și neputințe omenești ca un contrast al înțelepciunii, bunătății și atotputerniciei lui Dumnezeu; lui i se părea neexplicabil cum a putut face Dumnezeu o lume așa de rea. În zadar încercară toți învățătorii lui să-i dea lămurire asupra acestor întrebări, — în zadar voiau să-i delăture melancolia din suflet, căci ei nu puteau face aceasta. Un pustnic creștin, cu numele Varlaam, auzind despre melancolia prințului se hotărâ să călătorească până la prinț, în speranța de a îndepărta tristețea acestuia și de a aduce pe fiul de rege la credința în Isus Cristos. (Varlaam ocupase odinioară o dirigătorie înaltă la curtea regească, dar fiindcă el trecuse la creștinism, fu isgonit din reședință).

Spre acest scop Varlaam se prezintă la palat îmbrăcat în haine de negustor, lăudându-se a fi în posesiunea unei pietri minunate, care tămăduiește ori ce neputință sufletească și trupească. Acest mărgăritar, zicea Varlaam, este o comoară mai pe sus de toate comorile lumii. El explică prințului ce este acel mărgăritar, despre care îi vorbește. Prințul Iosafat cuprins fiind de o mare încredere către Varlaam, începe a-i istorisi care este cauza melancoliei și a nemulțămirii sale.... Varlaam instruiază

pe Iosafat în toate adevărurile doctrinei creștine. Espunerea descoperirilor dzești, dar mai ales „Istoria lui Isus” influențează așa de mult asupra minții și inimei lui Iosafat, încât el devine creștin. Regele Avenir află despre cele ce s'au petrecut în timpul ultim — la castelul prințului, pleacă cu ostași să prinză pe învățătorul cel travestit și apoi să-l omoare. Iosafat află cu mahnire despre planul tatălui său, și sfătuește pe Varlaam să scape cu fuga. Încă în aceeași noapte primește botezul dela Varlaam, îl însoțește o distanță oare care, și apoi cu lacrimi în ochi se desparte de iubitul său părinte sufletește. Avenir porunce ostașilor și guvernatorilor săi, să cerceteze cu deamănuntul și aflând pe negustor să-l aducă la reședință. Toate cercetările au rămas zadarnice, căci Dumnezeu a pus pe Varlaam la adăpost de ori ce primejdii. Pe Iosafat, — pentru că s'a făcut creștin, — regele îl pedepsește să petreacă ca prinsonier în castel, până ce va ajunge la alte idei mai bune.

Iosafat făcea progrese uimitoare în științele necesare unui viitor rege. Tatăl său n'avea nimic a-i imputa, decât că era creștin. Avenir mai face o încercare spre a înstrăina pe Iosafat dela creștinism, dar nereușind nici aceasta, se duce la prinț și-i zice: „Tu mi-ai spus adeseori, că religionea ta este singura religione adevărată; din fructele ei se va cunoaște. De aceea eu vreau să te fac rege peste o mică parte a împărăției mele. Voi vedea ce

Puterile mari și războiul.

În sfârșit, după multe și lungi confătuiri, au ajuns reprezentanții din Londra ai marilor puteri europene se stabilească bazele, pe cari puterile cred că vor putea lua cu succes firul pertractărilor pentru legarea păcii între Turcia și statele aliate balcanice. Dacă pentru aflarea baselor, pe cari se pot începe pertractările, au fost necesare câteva săptămâni, ne putem închipui că pertractările de pace cât vor ține!

Deocamdată faptul e, că bazele au fost aflate și că ele au fost aduse la cunoștința celor interesați. Sâmbătă, reprezentanții puterilor mari din Sofia, Belgrad, Atena și Cetinje, s'au prezentat adevărat la ministrii preșidenți respectivi, și comunicându-le, că puterile mari europene au luat cu plăcere act despre dorința beligeranților de a începe mijlocirea pentru legarea păcii, le-au predat nota puterilor mari, referitoare la bazele pe cari se vor începe pertractările de pace. După părerea puterilor mari, pertractările s'ar putea începe pe bazele următoare:

1. Granitele europene ale imperiului turcesc să stabilească astfel: dela Enos, în linie dreaptă, pe lângă râurile Marița, și Ergeni, până la Midia.

Dela linia aceasta încoace spre Europa întregul teritoriu turcesc trece în proprietatea statelor aliate balcanice, cu excepția Albaniei, ale cărei raporturi de drept public și granite le va stabili conferința puterilor mari europene.

2. Chestia regulării proprietății asupra insulelor egeice rămâne rezervată asemenea puterilor mari europene.

3. Turcia renunță cu totul la ori ce pretențiune cu privire la insula Creta.

4. Puterile mari europene nu pot accepta cererea statelor aliate balcanice de a li se da despăgubire de război; dar reprezentanții statelor aliate pot lua parte la pertractările conferinței internaționale din Paris, unde va fi vorba despre datoriile de stat ale Turciei și împărțirea lor asupra teritoriilor cedate. La aceste pertractări va participa și Turcia.

Puterile mari europene își exprimă părerea, că în cas că se acceptază aceste patru puncte ca basă la începerea pertractărilor de pace, ostilitățile au se înceteze numai decât pe întreaga linie.

Ministrii preșidenți ai statelor aliate au promis, că vor studia chestia, se vor consulta între oaltă și apoi vor da răspuns puterilor mari.

Noul rege al Greciei.

Joi, în 7/20, Constantin, noul rege al Greciei, a pus jurământul pe constituția țării sale, ca nou domnitor al ei.

În scopul acesta a plecat dela palat, cu cortegiul obicinuit regal, la orele 10, în bubuitul tunurilor, cari anunțau poporațiunii din Atena însemnătatea zilei. S'au dat 101 lovituri de tun. Mulțimea de pe stradă aclama pe regele și regina, iar muzicele militare intonau imnul național.

La orele 10 și jumătate regele și regina, cu moștenitorul de tron, au intrat în cameră. Toți deputații s'au sculat în picioare. Regele purta uniformă de general, iar regina haină de doliu. Mitropolitul țării a cetit o rugăciune, apoi a cetit

jurământul pe care regele l-a repetat cu glas tare, sămănând în urmă textul jurământului, împreună cu ministrii și cu mitropolitul.

Deputații au aclamat pe regele Constantin și pe regina Sofia, cărora mulțimea de pe străde li-a făcut mari ovațiuni, până la palat.

Despre individualitatea regelui Constantin al Greciei se scriu următoarele: Noul suveran se poate caracteriza mai bine prin cuvintele: *rege ostășesc*. Numirea aceasta se potrivește și de aceea, de oarece moștenitorul de tron Constantin și-a petrecut timpul liber aproape numai cu cetire operele de istorie militară. În deosebi îi plăceau descrierile expedițiilor lui Napoleon cel mare, războiul din 1866 între Prusia și Austro-Ungaria, precum și luptele din războiul franco-german dela 1871. Ofițerii străini, cari au avut ocazie să-l cunoască, vorbesc cu deplină laudă despre însușirile ostășesti ale noului domnitor. În raporturile sale cu oamenii este foarte prevenitor, darnic și distins.

Ca date biografice însemnăm, că este născut în 2 August 1868 în Atena. A făcut studii în patrie și străinătate, cu deosebire în Berlin și Lipsca. Dela 1890 a ținut de obicei regenta în absența părintelui său din Grecia. În nenorocitul război cu Turcia, principele moștenitor Constantin și-a adunat prețioase experiențe, care le-a folosit mai târziu pentru reorganizarea completă a armatei grecești.

Principele este totodată și autorul unei serii de monografii și articole despre chestiuni militare. În războiul actual din Balcani a condus armata țării sale în calitate de comandant suprem, și a obținut rezultate satisfăcătoare în operațiunile din Epir. Este căsătorit din 1889 cu o fiică a împăratului Frideric III., cu principesa Sofia de Prusia. Din căsătoria aceasta s'au născut 5 copii: actualul principe moștenitor George (născut în 1890), principii Alexandru și Paul, și principesele Elena și Irina.

Din isprăvile Muntenegrenilor.

Despre felul cum a fost omorât călugărul franciscan Palici din partea soldaților muntenegreni, se dau următoarele amănunte autentice:

La 7 Martie soldații muntenegreni din Djacovo, îndârjiți de preoții ortodocși muntenegreni, au adunat la un loc vreo 300 de albanezi catolici, și i-au amenințat cu moartea dacă nu iscălesc o declarație, prin care se obligă să treacă la ortodoxism. Printre acești albanezi se afla și călugărul franciscan Palici, om de 43 de ani.

Albanezii au semnat declarația, afară de călugărul Palici, care nu numai că nu a subscris-o, dar a și înfruntat pe cei ce au subscris-o.

El a fost invitat de 3 ori să semneze, a refuzat însă cu sange rece.

Atunci preoții au dat un ordin soldaților, să se năpustească asupra călugărului. Soldații i-au sfâșiat hainele, apoi l-au lovit cu paturile puștii, până când i-au rupt oasele.

Călugărul a fost invitat atunci din nou să treacă la ortodoxism, el a răspuns însă, că va rămâne credincios catolicismului. Atunci unul dintre soldați l-a strâpuns cu baioneta, omorându-l.

Iar incidentul cu vasul „Scodra” s'a întâmplat între următoarele împrejurări:

Vasul „Scodra” a sosit la San Giovanni di Medua spre a descărca. Căpitanul portului și comandantul pieței au interzis însă descărcarea mărfurilor aduse, cerând ca vasul să desbarce trupele sârbești și materialul de război de pe șapte transporturi grecești, ancorate în fața portului.

Comandantul vasului a refuzat să facă acest lucru. Căpitanul portului l-a amenințat atunci, și voia să-l silească a asculta de ordinul dat, când crucișetorul „Hamidie” al Turcilor s'a apropiat și a început bombardarea portului. Patru transporturi grecești au fost scufundate și trei grav avariate.

Vasul „Scodra” n'a fost avariat. Vasul turcesc apoi a dispărut.

Căpitanul portului a ordonat atunci căpitanului vasului „Scodra” să salveze cu echipajul său pe soldații sârbi căzuți în mare. El a refuzat, spunând că salvarea ar fi prea periculoasă. Comandantul pieței a amenințat să împuște pe căpitan și întreg echipajul „Scodrei”, dacă nu se supun.

Puțin în urmă un jandarm muntenegrean s'a dus pe bordul vasului „Scodra” și a silit pe mecanic, amenințându-l cu revolverul, să pună vasul sub presiune. În acest răstimp căpitanul vasului „Scodra” s'a dus la căpitanul portului cerând autorizarea să plece la Fiume. Permisuniunea s'a dat, dar căpitanul vasului „Scodra” a fost silit să semneze o declarațiune, cum că nu are a se plange de nici o molestare la Giovanni di Medua. Când actul a fost semnat, căpitanul pieței a venit și a luat acel act. Vasul „Scodra” a plecat apoi cu toată înfăla din port și de oarece nu se afla nici un vas de război în fața portului, „Scodra” nu a putut fi urmărit din partea muntenegrenilor. Pe temeiul actului subscris de căpitanul vasului spun acum muntenegrenii, că ei nu au făcut nici un rău vasului „Scodra”.

„Ardeleana” și biserica și școala noastră din Orăștie.

Redăm din valoroasa scriere festivă a dnlui Lăpădat „Monografia institutului de credit și economii „Ardeleana”, pasajul referitor la sprignul, pe care l-a dat „Ardeleana” școalei noastre din Orăștie, fapt care ridică acest așezământ financiar la rangul de bancă cu adevărat culturală. Iată cum se pronunță monografia referitor la această activitate a „Ardelei”:

„Activitatea economică a ori-cărei instituții are influință și asupra dezvoltării culturale a poporului. Se vede și dovedește aceasta la ori ce ocazie, dar îndeosebi la băncile conștiinței de adevărul, că nu numai dezvoltarea economică a poporului, ci și cea culturală este strâns legată de misiunea lor. Acest adevăr l-au înțeles poate mai bine ca ori-cine conducătorii de pe vremuri ai „Ardelei”, cari au privit acțiunea de dezvoltare culturală ca o necesitate, ca o parte întregitoare din misiunea institutului ce conduceau.

Activitatea lor culturală a fost întreprinsă cu plan bine chibzuit și de aceea a și avut rezultate deosebit de frumoase. Conștiința, că școala și instituțiile culturale sunt baza ori căruia progres, asupra acestora și-au îndreptat privirea și și-au întors ajutorul lor. În prima linie conducătorii „Ardelei” au căutat să asigure viitorul școalei și bisericilor din Orăștie. În scopul acesta deja după anul prim de activitate, întreaga lor cvotă de binefacere o pun la dispoziția bisericii

pentru școala sa, înființând fondul copiilor săraci și cel al corului. Doi ani în urmă însă, în 1888 — „Ardeleana” face aceea ce nu a mai făcut în așa măsură nici o altă bancă românească, anume, leagă prin statute interesele fondului ei de rezervă pentru trebuințele școalei din Orăștie, punând bază „fondului Ardeleana”.

Prin acest act fundațional viitorul școalei române din Orăștie a fost asigurat și biserica a putut să-și egonisească o avere destul de considerabilă. Din 1888 încoace biserica din Orăștie a primit până la finea anului 1910 total cor. 66.076/31, o sumă care e a doua cvotă de binefacere pentru „Ardeleana”. Școala din Orăștie s'a susținut și se susține în cea mai mare parte din venitele ce le primește și le va primi dela „Ardeleana”. În bugetul bisericii noastre din Orăștie suma cea mai însemnată vine dela „Ardeleana”, care dă azi, în sensul actului fundațional de acum 22 de ani, cor. 6000.

Sustinând școala „Ardeleana” a susținut cel mai însemnat factor de cultură pe seama poporului român din Orăștie!...

Din protopresbiterate.

Conferință preoțească în tractul Iliia.

Preaonoratul domn Zavedeu Mureșan, protopresbiter, a intrunit preoțimea din acest tract din nou în conferință preoțească, ținută luni, în 4/18 Martie c. în Iliia. Despre decursul acestei conferințe vin a face următorul raport:

S'a ținut întâi serviciu divin, oficiat de P. O. D. protopop la orele 10 a. m. După aceea P. O. Dsa prin o cuvântare acomodată deschide conferința punând la ordine ziua mărturisirea preoților, care se îndeplinește prin cei trei preoți mai bătrâni: Gerasim Olariu, Serafim Olariu și Toma Iamaș. Au fost prezenți toți preoții din tract, afară de doi, scusați cu motive grave.

După îndeplinirea mărturisirii se continuă conferința. Presidiul comunică mai multe ordine și dă mai multe îndrumări necesare.

Comunică apoi ordinul Prea Ven. Consistor Nr. 12.256 Bis. din 1912, prin care P. Ven. Consistor a luat act cu aprobare despre ținerea conferinței preoțești din 26 sept. 1912.

În legătură cu acest ordin, conferința în unanimitate decide: A se ruga Prea Venerabilului Consistor, ca din nou și de urgență să intervină la înaltul guvern în chestiunea regulării dotațiunii preoțești, dela stat, precum fac și alte contesțiuni. În care scop crede, că ar fi mai bine a se întreprinde prin o deputațiune mai mare, în care să fie, pe lângă capii bisericii și alți onorați, încă și din preoțime barem câte doi preoți din fiecare tract.

Alt obiect de însemnătate a fost, că de mai mulți ani, cam de 7—8 ani — unii inteligenți din Iliia, ori poatecă singur unul, în continuu a agitat și agită poporul în contra preoțimei și mai cu seamă contra acestora, cari nu i s'au supus.

Și fructele acestor idei au început bi-nișor a-și da roadele. În mai multe parohii s'au făcut arătări contra preoților cu totul nemotivate și fără cauză.

La acest obiect de mare însemnătate iau parte preoții: Octavian Albani, Solomon Jurcone, Traian Motora, Romul Iacob,

roade va aduce religiunea ta pentru supușii tăi; de nu va izbăvi această încercare, atunci să ști că tu nu vei putea fi succesorul tronului meu”. Iosafat ajungând rege, decretază exercițiul liber al religiunii creștine.

Mulți oameni trecură și se declarară pe față, că sunt creștini. În capitala țării zidește o biserică frumoasă, dar n'avea preot pentru noua biserică; adeseori se ruga lui Dzeu, să-i dăruiască pe Varlaam ca preot al acestei biserici. Exemplul său, binefacerile, și legile pe cari le dăte Iosafat, — au introdus în țara sa o viață morală nouă. Dorința lui cea mai arzătoare era ca să dea poporului său învățători creștini, cari să-l instrueze în religiunea creștină. Spre scopul acesta invită pe toți învățătorii creștini cari s'ar afla în țară, să vină la palat, dar nici unul nu veni. Speranța de a mai regăsi pe Varlaam era perdată. În cele din urmă Iosafat regăsește pe Varlaam, îl face preot al bisericii zidite de el și învățător al creștinilor din împărăția sa.

Credința în Cristos aduse roade bogate la creștinii acestei țări. Creștinii din țara sa erau un popor silit, mulțumit, liniștit și pacinic. Ei erau plini de iubire unui față de alții, cuvințioși, modești și fără falsitate, — cu un cuvânt religiunea creștină făcu pe oameni buni și fericiți. De aceea religiunea creștină se răspândi printre poporul indian din ce în ce mai mult. Inuși regele Avenir — recunoscând roadele cele bogate ale creștinismului — se

hotărăște a se face creștin. El voeste să audă cuvântul lui Dzeu chiar din gura învățătorului lui Iosafat. Iosafat descopere tatălui său Avenir, că învățătorul său a fost odată primul lui ministru și că el se cheamă Varlaam. De prezent el este primul preot al bisericii din capitala sa. Avenir cerce-tează pe Varlaam, cere ertare dela el și îl roagă să fie și pentru el un inger, — un apostol al Domnului. Varlaam instruiază și pe Avenir în adevărurile religiunii creștine. Regele Avenir se face creștin, și declară religiunea creștină ca religiunea împărăției sale. El zidește o biserică mare în capitala sa și hotărăște o zi pentru sfințirea ei. Ziua sfințirii bisericii a fost o sărbătoare de bucurie sfântă pentru toți supușii săi, căci în acea zi s'a săvârșit hotărârea regelui și al tuturor principilor. La dorința regelui Varlaam săvârșește sf. botez, fiindu-i naș însuși fiul său Iosafat. — Iosafat domnește cu tatăl său 3 ani. Avenir slabit de bătrânețe îl lasă pe Iosafat singur rege. În scurt timp tatăl său moare fericit în Domnul. Varlaam, după ce petrecu încă câțva timp împreună cu Iosafat și după ce îi dăte ultimele sfaturi, — moare, încredințând sufletul său în mâinile lui Dzeu. Iosafat făcu încă multe binefaceri pentru poporul său. El era cel mai bun rege, și supușii săi cel mai fericit popor de sub soare. Deviza lui Iosafat, — de care el s'a ținut în toată viața — a fost cuvântul lui Isus: „Rămâi credincios până la moarte, și eu îți voi da ție coroana vieții”. — La

sfârșitul cărții sunt adause 3 parabole ale lui Varlaam.

Această traducere a dlui Petrescu, — atât în privința fondului, cât și a formei — nu lasă nimic de dorit; conținutul atrăgător și edificator al acestei cărți ne arată valoarea ei educativă. Apostolul Neamurilor zice la Rom. 1,16: Evanghelia e o putere spre a face fericiți pe toți cari cred în ea. Și într'adevăr din cartea aceasta cetitorul va vedea ce influință binefăcătoare are doctrina creștină asupra inimilor celor mai văroase și minților celor mai răfăcite. Ea ne arată puterea de renaștere a vieții oamenilor și a popoarelor — prin adevărul evangheliei.

Espunerea revelațiunii dzești este de o frumsețe neîntrecută. Partea privitoare la adevărul, care se află la baza credinței în Dzeu cuprinde deslușiri, cari nu pot decât să convingă și să placă celui care le citește. Sfințenia și perfecțiunea religiunii creștine autorul o dovedește din fructele ei mărețe. Inuși puternicul rege Avenir se convinge despre aceasta. Și într'adevăr religiunea creștină a introdus o viață morală nouă în statul decăzut al Indiei. Ea a adus legi noi, idei noi, principii noi, cari toate aveau în vedere numai și numai îmbunătățirea sortii cetățenilor. A ridicat robia grea a trecutului care apăsa pe oameni, și a introdus spirit nou, viață nouă. Se ivesc modele de virtute creștină, oamenii încep a-i imita, pășind astfel cu toții pe calea cea bună și adevărată. Exemplele de iubire

sinceră, de virtute, onestitate, de moralitate, jertfă de sine, abnegațiune au influențat și pe păgâni, și astfel întreaga societate s'a schimbat. Cu un cuvânt poporul Indian devine un popor fericit, — ca și regele său.

Cartea aceasta e potrivită pentru adulți și pentru elevii dela școlile medii. Pentru conținutul ei instructiv, merită să fie cetită și de elevii seminarului nostru. Cât pentru elevii dela liceele străine, aceștia vor trebui să citească partiile mai însemnate și mai greu de înțeles în anumite ore de religiune — sub controlul cathetului.

Istoriile: 1. Coșulețul cu flori. 2. Crucea de lemn și 3. Iosafat, sunt opere ale renumitului povestitor german Christoph von Schmid. Ele contribuie mult la deșteptarea și dezvoltarea sentimentului religios al tinerimii. Părintele Al. Petrescu — prin traducerea lor în românește — a făcut un serviciu neprețuit nu numai tinerimii, ci și preoților și tuturor intelectualilor noștri, pentru ce li suntem mulțumitori. Elevii dela liceele străine — cetind aceste traduceri ale păr. Petrescu, vor deprinde și o limbă românească cum se cade. Pentru valoarea lor morală, aceste povestiri n'ar trebui să lipsească din casa nici unui cărturar român, fiind ele o podoabă pentru orice bibliotecă. Propun deci, ca aceste traduceri să fie admise — în întregime — în lista cărților potrivite pentru biblioteca pedagogică centrală. (Va urma.)

Miron Oprean, Serafim Olariu ș. a. și în unanimitate și cu însușire se aduce următorul conclud:

Conferența își exprimă cea mai adâncă mahnire față de astfel de porniri, pe care le cunoaște și le știe și isvorul. Se declară solidară până la estreme și așteaptă îndreptare și întoarcerea la calea binelui a persoanelor vizate; ear întrucât nu se vor îndrepta, să se știe, că preoțimea din tract în frunte cu șeful său P. O. D. Z. Mureșan, va sta ca o stâncă contra loviturilor, ce li se vor îndrepta, ear consecințele vor fi o rupere totală a preoției față de astfel de persoane, fie ele ori și cari.

Ear în ce privește pe P. O. D. protopresbiter, preoțimea cunoscându-i prea bine bunăvoința și dragostea către preoțime, interesul cel viu dezvoltat totdeauna față de toate cauzele bisericesti și școlare, cum și față de ori ce cauză de interes general românesc, îi este recunoscutoare, îl asigură de deosebită stimă și încredere, dorindu-i mulți ani fericiți, spre a putea conduce tot cu acel tact și zel tractul nostru, cu care l-a adus să fie întră cele dintâi în Arhidieceasă.

Cu acestea, ne mai fiind alte obiecte la ordinea zilei, prezidiul mulțumind preoției pentru purtarea sa așa de obiectivă și de însușită la obiectele pertractate, declară conferența de închisă, ear preoțimea îi răspunde prin ovațiuni îndelungate de „Să trăiască!”.

Raportor.

Convocare.

Pe baza hotărârii adunării generale din 23 Februarie n. 1913 și în virtutea dispozițiilor §-ului 13 din statute, se convoacă prin această:

Adunarea generală extra-ordinară

a „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu”, pe *Duminecă 17/30 Martie 1913*, la ora 11 a. m. în localitățile „Reuniunii socialilor români din Sibiu”, (Strada Bruckenthal Nr. 17, etaj) cu *chiamarea de a alege pe președintele-director al Reuniunii pe restul perioadelor statutar 1913—1915*.

Invităm la această adunare pe toți membrii Reuniunii noastre.

Sibiu, 23 Martie n. 1913.

Direcțiunea „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu”:

Pentru preșident: *I. B. Boiu*
membru în direcțiune. *Vic. Tordășianu*
secretar.

Din cele trecute vremi.

Fragment din „Monografia bisericilor, școlilor și reuniunilor române” din Făgăraș, aflată în lucrare.

Reuniunea (societatea) timarilor români din Făgăraș, pentru dezvoltarea afacerilor ei la anul 1643, și-a câștigat dela principele Transilvaniei *Gheorghe Rákóczi* următorul statut (lege):

Articolul I. Măiestrii argăsitori (timari), să se adune în tot anul, într-o anumită și potrivită zi, într-un loc obicinuit, și să aleagă un măiestru suprem preste teih (societate), și un vice-măiestru, cari sunt însărcinați, ca un an de zile să poarte grije a aduna pre măiestrii umblând cu „Tabla”. (Tabla poartă inscripția 1464 cu două figuri ale vechilor meșteri și se găsește de prezent în arhiva statului vecin România, căruia i s-a constituit în 1906 cu ocaziunea expoziției naționale din București, din partea teih-meșterului Iosiv Ciora prin dascălul român gr. or. Ion Berescu).

Articolul II. Măiestrul suprem al teihului (societății-reuniunii), aduce judecată în cauzele reuniunii, și despre lucrările de artă convenite reuniunii, și pentru certe și bătaii poate dicta pedepse până la doi fiorini (patru coroane), și recurând, să nu să ierte dacă acela, cei doi fiorini, nu-i plătește.

Articolul III. În opidul Făgărașului, nu are drept să lucre nici un măiestru argăsitor, sub nici o titlă, care nu este în reuniune, ear dacă-l află pre cineva, cu asistența capitanului, a judelei de curte să-l pedepsască măiestrul cu trei fiorini; și de-l află la o casă de nobil, că lucră, tot cu puterea capitanului să-l pedepsască cu șase fiorini, din cari pedepse a treia parte să fie a capitanului, ear două părți a măiestrilor. În oraș, alți argăsitori cari nu sunt în reuniune, nu au drept să vândă pieile lor gata, dar în zi de târg și lor le ieste iertat să aducă în oraș și să vândă tot felul de piei bine argăsite, de măcar unde de pe plaiurile române, și de ori și unde.

Articolul IV. Toți măiestrii argăsitori, cari au învățat în reuniune, să fie primiți în reuniune, dând întâi doisprezece fiorini; ear dacă toată suma nu o pot plăti deodată, cu jumătate să fie așteptați o jumătate de an, și de nu o va da, atunci să-i oprească artefactum (dela lucru), până când nu-i depune; și de sunt nelipsiți, să se însoare în timp de un an, altfel să-i oprească artefactum (de la lucru).

Articolul V. Dacă aduce într'ascuns ierburi (scumpie) sau piei pentru vâpsit, nimenea dintre meșteri să nu le cumpere, ci să le împărtaşcă frățeste între sineși, și care va face contrarul, să se pedepsască cu șase fiorini.

Articolul VI. La intrare ucenicul (în-vățelul) plătește un fiorin, ear nimeni să nu primească învățelul pe timp mai scurt de trei ani, nici pentru bani, nici pentru alte celea, căci va fi pedepsit, dacă se află.

Articolul VII. Care nu va merge când umblă cu „Tabla”, să-l pedepsască Măiestrul președinte, cu opt bani, pe fiește care, care neglijă a merge.

Articolul VIII. Dacă moare vreun măiestru din societate (reuniune, teih), până când poartă femeia numele bărbatului mort, poate lucra artefactum, ear pre văduva reuniunea (teihul), să nu o însărcineze cu lucrul, ci cei din societate să îl poarte pentru ea, împărțindu-l între toți cei din reuniune, după obicei. Ear dacă pre văduva ar lua-o de soție o calfă din societate (teih), femeii, ca soție de măiestru, să i se ierte jumătate masa (adecă șase fiorini), și calfa să se primească în reuniune (ca măiestru) dând jumătate masa.

Articolul IX. Fiii măiestrilor din reuniune (teih), din loc, dând jumătate masa (taxa) la societate, să primească de măiestrii, dacă au învățat după regulile teihului.

Articolul X. Când moare vreun măiestru din reuniune (societate teih), sau vreunul dintre căsenii lui, măiestrii reuniunii să-i sape groapa după obicei, căroră întristați să le dea mâncare și beutură; ear dacă nu le poate da, să se dea din banii reuniunii pe mâncări douăzecișicinci de bani, și pentru înmormântare să se umble cu „Tabla” și tot măiestrul sau reprezentantul său să fie de față.

Articolul XI. Meșterii reuniunii să poarte grije de sârmanii meșteri și de calfele bolnave, și de ucenici, și din banii reuniunii să trimită la ei vizitatori și mâncare în toată ziua, și să poarte grije și să le dea și alte lucruri convenite.

Articolul XII. Când măiestrii sunt adunați cu „Tabla” undeva, și nu sunt de față, ei sau înlocuitorii (reprezentanții) lor, să fie pedepsiți cu câte opt bani; ear dacă „Tabla” se va pune jos și se va reține la casa vreunui măiestru și dacă preste noapte rămâne acolo, și nu poate să ajungă după rândulă pre la toți măiestrii, pentru tot măiestrul separat să se pedepsască cu câte opt bani.

Articolul XIII. Dacă, locuind undeva, pe careva îl prinde cu furt, furând mâncare sau ori și ce alte, să fie pedepsit cu jumătate „teih” (șase fiorini), ear dacă tot pre acel măiestru, sau calfa adoară sau a treiaoră îl prind în acest vițiu, aceea îi va fi pedepsa, și dacă și mai de mulțori se va găsi în acest vițiu, atunci să fie pedepsit după meritul său, de către dirigători după lege.

Articolul XIV. Vâpsăile, ce se țin de argăsire, adecă „Scumpia”, vâpseaua galbenă roșie, negrea „Carabolia”, vâpseaua turcească și germentul de arine, și alte recvizite, să nu fie iertat, să le cumpere, afară de măiestrii argăsitori, alți orășeni sau oameni simpli. Eară dacă se vor găsi, la altcineva, care nu este în reuniune (teih), ori piei, ori vâpseli ori alte recvizite de acestea, le este ertat la măiestrii argăsitori, prin dirigătorii făgărașeni minteșă să le ia și toate cele luate să le folosească pentru ei după obiceiul de mai nainte. Cu toate acestea măiestrilor cismași le este iertat să cumpere instrumentele de tot felul, cu cari vâpsesc, căci în primul loc acesta este privilegiul lor, și și altfel nu pot fi opriți dela meșteșugul lor.

Articolul XV. Măiestrii argăsitori au slobozenie, a aduce la casa lor, orice fel de piei nelucrate, de măcar cine aduse a se cumpăra, și pentru cumpărarea peilor din țări streine, atât la fegări, cât și altora, a le da bani, și pieile acestea cumpărate în țări streine a le aduce la casa lor; ba încă dacă acasă cumpără pe furii piei de acestea și poate fugi până acasă cu ele, nimenea să nu aibă îndrăzneala să meargă la casa lui, pentru a lua acestea.

Articolul XVI. Dacă cineva dintre măiestri ar bea și mânca (ar prânzi) la un loc cu țigani, dovedindu-se, se va pedepsi cu jumătate teih (adecă șase fiorini).

Articolul XVII. Serviturile la cetate în toate va fi așa, ca la argăsitorii din Alba-Iulia, adecă: întrun an sunt îndatorați, să lucreze 600 de piei mici cu vâpselile lor, dar a zecea parte (decima) dintre acestea va fi a lor pentru vâpseli, afară de aceasta 70 de piei mari făcute, și acestea cu recvizitele lor, dar dintre acestea nu iau a zecea parte (decima). Afară de acestea nu sunt însărcinați a face nici un serviciu.

Articolul XVIII. Măiestrii argăsitori trebuie să ducă pieile frumos preparate în piața orașului, și dacă acolo nu s'au vândut, au slobozenia a aduce și trimite pieile altundeva, ori și unde: pe sate orașe și

târguri de țară, și măcar unde a le vinde și a le da.

Aceste statute (regule) dela 1643, fiind de o valoare istorică le public în foaia bisericăi noastre „Telegraful Român”, știut fiind că meseriașii români numai de un timp încoace, cam de vreo 30 de ani, au început a se constitui în reuniuni precum e: reuniunea meseriașilor români din Brașov, cea din Sibiu etc. Dar eată că și înainte vreme, cu 270 ani înaintea noastră, găsim o reuniune de meseriași în Făgăraș, ai cărei membrii trăiau ca într-o familie.

Galati, lângă Făgăraș, la 18 Martie 1913 n.

Nicolau Aron

paroh gr. or.

NOUTAȚI.

Soldați nenorociți. O înfiorătoare nenorocire s'a întâmplat Joi în Dalmația. În apropierea comunei Dviznic sunt clădite mai multe barace militare, fiindcă satul e prea mic și nu poate cuprinde numărul mare de soldați trimiși pentru apărarea frontierei. În urma ploilor lungi s'a desfășurat o stâncă uriașă și s'a prăbușit noaptea peste baracele, unde dormeau soldații: au fost omorâți patru feciori, cinci înși grav răniți, ear șase mai ușor. Nenorociți fac parte din regimentul de infanterie nr. 33 dela Arad, va să zică sunt români. Subcolonelul Dionisie *Florin* a depeșat colonelului Alexandru Barbini la Arad despre nenorocirea întâmplată. Catastrofa a produs multă compătimire în cercurile românești.

Earăși șovinisti. Cetim în gazete ungurești, că 13 teologi români dela seminarul din Ungvar n'au voit să cânte imnul maghiar la sârbarea din 15 Martie; din cauza aceasta corpul profesoral, dela această școală romano-catolică, a hotărât, ca cei 13 teologi să cânte imnul amintit în prezența tuturor celorlalți colegi străini ai seminarului, și ca fiecare elev român să facă o lucrare în scris despre îndatorirea ori căruia cetățean de a cinsti imnul unguresc... Se așteaptă acum, ca sentența aceasta (cel puțin foarte nepedagogică) să fie aprobată de episcopul din Ungvar, și apoi să li se comunice teologilor români spre urmare, căci altfel vine — firește, eliminarea. Ziarelor românești nu li s'a comunicat nimic, până acum, despre cele petrecute în seminarul amintit.

Congresul profesorilor de muzică. Astăzi în 26 Martie se deschide în Berlin primul congres internațional al profesorilor de muzică. Vor fi reprezentate aproape toate statele din lume. Congresul se va ocupa cu următoarele probleme: Noua organizare a școlilor muzicale; instrucțiunea în muzică; răspândirea muzicii în popor; pretențiunile sociale cu privire la școala de cântări; greșelile instrucțiunii particulare; calificarea și formarea criticilor muzicali. — Pe toată durata congresului vor fi deschise colecțiile și bibliotecile artistice din Berlin; iar într'una din salele camerei deputaților este organizată o expoziție a mijloacelor de învățământ cu privire la muzică.

† **George Joandrea.** Înregistrăm cu multă părere de rău trista veste primită din Lugoj, că *George Joandrea*, ierodiacon gr.-ort. și învățător la școala confesională română gr.-ort. din Lugoj, fiul regretatului învățător Toma Joandrea din Sibiu, a decedat, după lungi și grele suferințe, Luni dimineața în Lugoj, unde a fost înmormântat eri, Marti, cu onorurile convenite. Fie-ți țarina ușoară și memoria binecuvântată!

Pentru ziaristi. Ca rescumpărare pentru anuțul funebru al prilejului morții ficei sale Simina, dl *Dr. G. Ciuhandu* a dăruit 15 coroane fondului ziaristilor români.

Femeile și poliția. În orașul Newyork este vorba să fie numite 20 de femei în serviciul poliției, cu scop de a supraveghea parcurile, localurile publice, cinematografele și a apăra femeile în cazuri necesare.

Un solgăbirău în America de sud. *Stefan Karas*, solgăbirău în Detta, lângă Timișoara, și-a luat la începutul lui Martie un concediu de o zi, dar nu s'a mai întors la slujbă. Vicecomitetul din comitatul Timișului a pornit cercetare disciplinară împotriva celui absent și l-a suspendat. Zilele acestea în sfârșit s'a aflat, că *Stefan Karas* a emigrat în America, de unde scrie prietenilor săi la Varșet să nu fie îngrijăți de soartea lui, deoarece i s'a urât de administrația din Ungaria și a plecat la Buenos Aires, în capitala Argentinei; aici oamenii cu carte sunt mai bine plătiți, el îndată a și căpătat un post de corespondent la o fabrică, cu leafă anuală de cinci mii dolari. — Comitatul Timișului anunță acum concurs pentru ocuparea unui post vacant de solgăbirău.

Prima jertfă în aviaticea Sârbiei. Din Belgrad se vestește, că un aviator sârb, care a făcut un sbor de recunoaștere deasupra orașului Scutari, în urma unui defect de motor a căzut dela o înălțime de două sute de metri și a murit imediat.

Oaspeți americani. O sută de membri ai senatului din Statele unite vor sosi în luna lui Mai la Budapesta, pentru a studia instituțiile noastre cooperative, în deosebi cele agricole. Din capitală vor face excursiuni mai mari în diferite părți ale țării.

Premii pentru aviatori. Fabrica de săpun *Schicht* a dat aeroclubului austriac din Viena 100 000 de coroane pentru organizarea unui concurs aviatice austro-ungar. Concursul se va ține în Septembrie a. c.

Progresul cinematografic. Cercul cercit de reprezentările cinematografice crește pe zi ce merge. În timpul mai nou chiar și pedagogia le-a primit între mijloacele sale de învățământ. O instrucție sistematică, cu ajutorul cinematografului, nu s'a făcut până acum, dar se fac încercări și în punctul acesta. Orașul Londra a hotărât, ca în șase din școlile sale să se organizeze reprezentări zilnice de câte un ceas, la care să asiste 24 de mii copii. Înnoirea, dacă va izbuti, are să se introducă în toate școlile capitalei. Este interesant, că cu cât cinematograful progresează, cu atât scade consumarea alcoolului. De altă parte însă e adevarat și aceea, că tinerimea vizitează acum mai puțin bibliotecile; ba chiar și teatrul se plânge că cinematograful îi face mare concurență.

Răsboiul din Balcani, de N. Jugănar, se află de vânzare în librăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul 50 bani exemplarul.

Cosinzeana, frumoasa revistă literară pentru familii, care apare săptămânal, — se capătă dela 1 April până la sfârșitul anului (9 luni) cu 9 cor., pe 6 luni cu 6 cor., pe 3 luni 3 cor. — Cereți numeri de probă dela administrația ei în Orăștie-Szászváros. E singura revistă literară la noi, ce iese în fiecare săptămână, cu conlucrarea celor mai de seamă scriitori și aducând frumoase și numeroase ilustrațiuni, ca vederi din lumea românească și din lumea mare. Mai ales ilustrații de ale întâmplărilor mari ale zilelor noastre.

Pește sărat. Dela firma *M. G. Palici*, comerciant de pește în Panciova (Pancsova), se pot comanda, pentru postul mare, următoarele soiuri de pește bun sărat: *morun nisestru*, cor. 220, *som (tracacac) nisestru*, cor. 160—170, *șaran mare* cor. 110—125, *som mare*, cor. 110—130, *știucă mare* cor. 96—110, *pdstrav* cor. 120. Prețurile sunt socotite pentru 100 kilograme. Se poate comanda însă și mai puțin. Peștele e bun, gustos, și se trimite cu ramburs, ori trimițându-se banii înainte. Adresa: *M. G. Palici*, Pancsova, Királyutca 53—55.

La fondul de 20 bani al Reuniunii meseriașilor sibieni, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, au mai dăruit: *George Ghișoiu*, inv. (Călnic), 20 bani, *Ioan Bercan*, adm. prot. (Cohalm) și *Ioan Marin*, paroh (Rău-sadului), câte 50 bani, *Ioan Oțoiu*, prof. sem., 80 bani, *Ioan Coșa*, calfa de prăvălie de pielărie, 20 bani, *Petru Feldioreanu*, 40 bani, *Florea Crucița*, 10 bani, *George Măglaș*, 20 bani, ear următorii, procurând prin secretariatul Reuniunii agricole sămânțe și alți articli economici au dăruit: *Nic. Frâncu*, contabil (Mocic), cor. 102, *Victor Vulcan*, paroh (Oprea-Cârțișoara), 36 bani, *Ilie Moga*, comerc. (Cicio-Kerestur) *Ioan Oancea*, inv. (Rovina), *Ioan Coman*, preot (Sitabuzău), *Aug. Folea*, preot (Borzás), *Nic. Candrea*, paroh (Neagra inf.), *Vas. Șuteu*, preot (Gilașu), *Iosim Munteanu*, faur (Verendin), *Ierofteiu Viscreanu*, paroh (Cris), *Traian Tomuș*, par. (Roșia mont.) și *Ioan Blaga*, paroh (Jibert), fie care câte 20 bani și *Vic. Tordășian*, secr. Reun. agricole 10 bani.

Cărți și reviste.

Cosinzeana. A apărut revista literară ilustrată săptămânală „*Cosinzeana*” Nr. 12 din 1913, cu următorul cuprins: *Corneliu Moldovanu*: Trandafirul albastru, nuvelă. *Vasile Stoica*: Când frunzele-or cădea..., poezie, trad. M. Săulescu: Otravă, poezie. *T. Murășanu*: Părintele Viron, schiță. *Elena Farego*: Schiță, poezie. *Lăzăr-Ciura*: Floarea Betunei, roman. Flori de-o zi: *Radu Margean*: În bătaia soarelui...*. Un act de donațiune. Scrisori dela redacție, ilustrații. Abonamentul e 12 coroane pe an. Înainte abonanții cărți și plătesc abonamentul înainte pe un an întreg, se sortează la sfârșitul anului 25 biblioteci à 10 cor.

Nr. 71/1913.

(80) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. a III-a Măceș, se publică concurs cu termen de **30 zile** de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post, sunt cele fașionate în coala B.

Cererea de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul arătat, îndatorându-se concurenții a se prezenta — cu prealabilă încredințare a subsemnatului — la sf. biserică în o Duminică sau sâmbătoare, spre a cânta și predica, respective celebra.

Hațeg, la 3/16 Martie 1913.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tr. tului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Pe Fonn-Wiese

(câmpul Fonn)

se exarândează un câmp de 701 □ stângini. Detalii la

Dr. Medgyesi

(77) 3—3

jude cercual, Sibiu.

**Săpunul Steckenpferd
din lapte de crin**

de Bergmann și Comp. Tetschen a/Elbe rămâne și va fi neîntrecut în efectul său contra lănturilor, precum și indispensabil pentru îngrijirea rațională a frumetei și pielei, ce prin serisorile de mulțumită zilnic intrate necondiționat se confirmă, a 80 de bani bucata se află în farmacia, drogherii și parfumeriei etc. Asemenea e minunat aprobată Crema de crin a lui Bergmann „Manera” pentru susținerea fragedă și albă a mânilor de dame, în taburi a 70 fil. se află pretutindeni. (48) 6—40

Aviz.

— Să sprijinim arta română. —

Aduc la cunoștință oa. public, că după un serios studiu ce am făcut bisericilor mari, cu ajutorul Prea Ven. Consistor din Sibiu, m'am stabilit în comuna mea Agârbiciu, tr. Mediaș, unde primesc în lucrare orice pictură în ulei fin, ca: Iconostase, orice icoane și mărimi, cruci, prapori, hramuri pentru școli, praznicare, ori ce renoiri — tot felul de aurituri până la cel mai fin aur veritabil, cu prețurile cele mai favorabile. În timpul de toamnă și iarnă ori ce icoane portative (mobile) care le pot executa acasă, le lucrez cu preț foarte moderat.

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cu deosebită stimă

Nicolae Baciu,

pictor bisericesc.

(46) 61—

(Agârbiciu—Sz. Egerbegy.)

Mâncări de post!!!

La băcănia N. ONIȚIU, Sibiu.

Ofer onoratului public român din loc și jur cele mai alese mâncări pentru postul sfințelor Paști:

Pești marinați în diferite gusturi, heringi baltici și marinați, ruși (muscani) și anghilă marinată, iere roșii excelente de Odessa, iere negre, sardine sardele, păstravi de mare, masline mărune și mari, halva și rahat de Constantinopol, unt de lemn francez și oleu de in curat, țuică veritabilă, rum de Jamaica în 8 calități, ceaiu rusesc de Popoff în 15 calități, prăjituri pentru ceaiu, unsore de nucă (Cocus), precum și alți articoli de brânză colonialilor și de ale băcăniei în sortiment bogat.

Toate apele minerale cunoscute, în special „Apa de Căciulata”, precum și apa „Hebe” de Sângeorgiu-român toate în calitate excelentă și proaspete cu **prețuri moderate.**

(73) 6—

La

Librăria arhidiecezană

se află de vânzare

Octoihul-mare

cu litere cirile.

Prețul cor. 25.—.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Un congres biblic românesc

de

Dr. Nicolae Bălan,

profesor de teologie.

Retipărire din „Revista Teologică”.

Prețul 50 fil. + porto 5 fil.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Ioan cav. de Pușcariu:

Fragmente istorice

despre

boierii din țara Țăgărașului.

La partea I 40 fileri, la partea II 60 fileri, la partea III 80 fileri, la partea IV cor. 5-20.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceeași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

Cărți mai nou apărute.

W. Herchenbach, Martirul Sebastian, Trad. de Arhiereul A. Petrescu Botoșeneanu . . .	1:30	Iorga N., Să părăsim ortodoxia? nesc . . .	—60
Otto v. Schaching, Chipul mamei Antonescu G., Studii asupra educației morale și estetice . . .	1:20	Iorga N., România, vecinii săi și chestia Orientului . . .	—75
Nădejde I. H., Educația în Anglia Popescu Sp., Contribuții la munca pentru ridicarea poporului . . .	3—	Pr. I. Popescu Malaiești, Ia și cetește . . .	1:25
Barițiu Gh., Studii și Articole cu prefață de Dr. I. Lupăș . . .	—50	Matei I., Din carnetul unui dascăl Oprescu G. D., Invățătoria română din Sălăgiu . . .	—60
Iorga N., Serisori de Boeri . . .	2—	Pr. S. Părvulescu, Biserica noastră națională în raport cu celelalte confesiuni . . .	1:50
Mănăstirea Hurezului . . .	1:75	Rosetti R., Prin Pravoslavnică Rusie . . .	—50
Patîș R., Munții noștri, Țara Topilor, Despre trecutul Munților apuseni ai Transilvaniei Dracinschi N., Poezii . . .	1:60	Enescu I., Cooperativele Sătești Novicow I., Emanciparea femeii Elefterescu, Cartea neamului pe anul 1913 . . .	2—
Agârbiceanu, Schițe și Povestiri Brătescu Voinești, Intunec și Lumină (Novele) . . .	2:50	Almanahul Societății Scriitorilor Români . . .	2—
Chirițescu M. I., Grănicerul (Novele) . . .	2—	Pătrăscu D., Schițe și amintiri (Novele) . . .	1:25
Bernier M., Povestea unei fete, Localizată de Mușlea C. . .	2—	Timotheu Mucenicul (Novele) . . .	2—
Mehedinti, Cătră noua generație Natalia Negru, Mărturisiri (Nov.) Rebreanu I., Frământări (Nov.) Sadoveanu, Bordeenii (Novele) . . .	1:50	Scriban I. Arhim., Invățăminte filozofice morale din Naufragiul Titanicului . . .	—60
Sandu Aldea, Pe Mărgineanca (Novele) . . .	2—	Elefterescu, Necesitatea religiei pentru omenire . . .	—50
Bucura Dumbravă, Pandurul (roman) . . .	3—	Micu Dr. A., Starea învățământului în comitatul Hunedoarei A. Vlahuță, Din Trecutul nostru, ed. II.	—50
Michaelis K., Vârsta Periculoasă, trad. de Horia Carp . . .	1:50	Guy de Maupassant, O viață, trad. de Gârleanu, ed. II., (Roman)	3:50
Bănescu N., Gheorghe Barițiu . . .	—60	Dr. E. Sterian, Cum putem mări cantitatea de viață	2:50
Correspondența Familiei Hurmuzachi cu Gh. Barițiu . . .	1—		1:50
Lagerlöf S., Legendele lui Isus Cristos	1—		

La comanda să se alăture 20—30 fil. pentru porto poștal.

Se află în depozit la Librăria arhidiecezană în Sibiu.

Requisite de scris

se pot procura dela

Librăria arhidiecezană

Siebenbürger**Urbräu**

Am onoare a înștiința onoratul public, că din 15 Martie a. c. voi pune în circulație o bere nouă sub marca

„Siebenbürger Urbräu“

(Vechea bere transilvană)

care poate concura cu oricare bere externă și corespunde gustului cel mai distins.

Se află de vânzare în toate birturile și prăvăliile unde se vor vedea placatele mele cu inscripția: „**Siebenbürger Urbräu**“.

Cu stimă: **Rudolf Habermann**

proprietarul fabricii de bere,
Sibiu — Nagyszeben.

Siebenbürger**Urbräu**

(71) 6—20